

Templomrombolás

3.

Szenvedéstörténet után...

Húsvétkor talán Jeruzsálem a legszibonyóbb: hívók tömegei érkeznek a Szentföldre, hogy együtt zarándoklatszerűen végigjárják Krisztus keresztútját, illetve együtt imádkozzanak a Szent Sír templomában. Izraelben sokan ilyenkor keresztelkednek meg Jézushoz hasonlóan a Jordán folyó vizében.

6.

Templom az íróasztal alatt

8.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXIX. ÉVF. • 6. SZÁM
2018. MÁRCIUS 15.
ÁRA 1 LEJ

Jézus él. Mi is élünk?

„Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt bejáratáról?” (Mk 16,3)

A húsvét az öröm ünnepe. Krisztusnak a halálból való feltámadását ünnepeljük. Az a Krisztus támadt fel a halálból, akit nagypénteken kegyetlen kínok között keresztre feszítettek és megölték. De a hitnek első napján, vasárnap, három nappal keresztrefeszítése után legyőzte a halált és feltámadt. Ez óriási öröm, hiszen e világban, ahol naponta halálközelséget él az ember, az hogy valaki legyőzte a halált, feltámadt és él, páratlan esemény.

Ha valaki soha nem hallotta, e húsvét alkalmával ismét hallhatja: Isten úgy szeretett minket, hogy Jézus személyében nekünk is megnyitotta a menny kapuját és örök életet ajándékozott nekünk.

A hét első napján a Jézust szerető asszonyok tele voltak reménytelenséggel, csüggedéssel, tehetetlenséggel, hiszen legyőzhetetlen akadályt láttak maguk előtt: a lezárt sírt. | 2.

Az üres sír. Frank Ordaz olajfestménye

Az éneklés olyan, mintha kétszer imádkoznál

Telt házas keresztyén zenefesztivál Marosvásárhelyen

„Egymásért” szervezték meg kilencedik alkalommal az Égjen a láng keresztyén zenefesztivált a marosvásárhelyi Kultúrpalotában. A nagyterem színpadán, a Parázs-fészek asztalkáin, pannókon és falra vetítve egyaránt lángocskák fogadták a zenében és tartalmas beszélgetésekben elmerülőket. De a szívekben is fellobbant valami, ami emlékezetessé tette az együttlétet. | 5.

Krisztussal minden lehetséges

János 20,1–10

„A hétnek első napján pedig jó reggel, amikor még sötétség volt, oda méne Mária Magdaléna a sírhoz, és látta, hogy elvétellett a kő a sírról.” A megváltott világ új értékeinek jele, hogy az üres sír első tanúja egy asszony. Ez az ige első üzenete. Kegyelemből váltott meg a világ, kegyelemből él. Krisztus ereje által viszont minden lehetséges. Erről beszél az a tény, hogy egy asszony fedezte fel először: Jézus sírjának megnyílt a szája. A zsidóknál, de az ókori keleti népeknél általában az asszony tanúvallomása nem sokat számított. Az asszonyokat nem tartották egyenrangúnak a férfakkal. Gyöngéknek, ingatagoknak, megbízhatatlanoknak tartották őket. Húsvét hajnalán derült ki, hogy nem az ember saját ereje számít a megváltott világban, hanem a Krisztus ereje munkálkodik.

Mária Magdaléna mindebből a megtisztelő jelből akkor még semmit sem értett. Nem sejtette, hogy maga az a tény, hogy ő az első tanúja a sír szája megnyíltának, boldog új világkorszak kezdetét jelenti. | 4.

Tanulságos igék Nehémiásról 6.

A feltámadás listája

Kevesen gondolnánk, pedig ez igazi húsvéti fejezet a Bibliában. A túlélők listáját találjuk itt. De nem mindannyian túlélők vagyunk mi is? Lehet-e húsvétot egyáltalán másképp ünnepelni, mint túlélő? Hiszen kegyelem az, hogy mi még élünk.

A túlélők listájában az első feltűnő dolog, hogy hosszú. Ám ha összehasonlítjuk azok listájával, akik Jeruzsálem ostrománál és a fogság idején meghaltak, akkor rövid. Már az a tény, hogy Nehémiás feljegyezte, elgondolkodtató. Mert mi általában mindig a halottak listáját szoktuk összeállítani. Erdélyi templomaink falán kőbe vésvé áll a két világháborúban elesettek névsora. Mi általában fekete listákat, szomorú névsorokat szoktunk összeállítani, amiben gyász, veszteség, fájdalom van. De a Biblia, íme, fehér listákat állít össze, a túlélők listáját, amiben élet, reménység és öröm van, a jövő ígérete. Nehémiás nem a halottakat számolja össze, hanem az élőket. Már csak azért is, mert a halottak listája olyan nagy, hogy azt nem is tudná összeállítani. Pedig itt is óriási volt a veszteség, csak pár példát mondjunk erre. A templomi énekesek száma a fogság előtt négyezer volt, s csak 148-an maradtak. A kapuőrök is négyezren voltak, és csak 138-an maradtak. Ez is mutatja, mekkora volt a veszteség.

Valamikor Ábrahám azt az ígéretet kapta, hogy utódainak száma annyi lesz, mint a tenger fővénye, s íme milyen kevés a túlélők száma.

A hazatért gyülekezet mindössze 42 360 lélek. De bármilyen kicsi is ez a lista, ez nem a veszteség listája. Hanem a jövő reménysége lüktet benne. Már Ézsaiás próféta megjövendölte, hogy jön egy rettenetes ítélet az Isten népére, de a maradék meg fog térni. És most itt van a prófétai maradék. Ez a 42 360 ember az Isten érthetetlen kegyelmének a bizonyítéka. Isten betartja szavát nemcsak az ítéletre, hanem a megtartásra nézve is.

E listánál nem az a fontos, hogy az emberek élnek, hanem az, hogy Isten gyülekezetéhez tartoznak. Élet és élet között nagy különbség van. Mert létezik lelkileg halálban levő élet, és feltámadott, Krisztusban való élet. A kérdés az: a mi életünk milyen, halott vagy feltámadott? Mit jelent nekünk az ünnep? Azt hogy ott folytatjuk, ahol az ünnep előtt abbahagytuk, vagy pedig a feltámadott Krisztussal megyünk tovább?

De mit jelent az, hogy valaki ott lehet a túlélők listáján? Mit jelent az, hogy ezek az emberek most valóban újat akarnak kezdeni? Lehet-e egyáltalán újat kezdeni? Nem az a sorsunk, hogy mindig azok maradunk, akik régen voltunk? Valóban így lenne, ha nem lett volna feltámadás, ha nem lett volna húsvét. Ha Krisztus fel nem támadott, akkor igaz lenne Pál szava: minden embernél nyomorultabbak vagyunk. De mi arról tehetünk bizonyosságot, hogy ő feltámadt a halálból. S ez azt jelenti, hogy ha valaki a feltámadottban hisz, az új teremtés lett.

Természetesen ezt csak hittel lehet megérteni és elfogadni. A hit pedig harcot és újjáépítést jelent. A hitben vannak bukások, tévedések, mélység és magasság. De lesznek győzelmek, lesz megújulás is. Húsvét óta lehet másképp élni, másképp viszonyulni az élet minden dolgához: az emberekhez, a pénzhez, munkához. Péter apostol szerint Krisztus feltámadása minket újjászül. A hívő ember, ha Krisztusra és az ő feltámadására tekint, igenis bátran vallhatja: újjászülettem!

Feltámadása minden ember számára új születésnap lehetőségét hordozza magában. Isten húsvét reggelén megnyitotta a túlélők listáját, és erre minden további nélkül fel lehet iratkozni. Az özönvíz után csak nyolc ember neve volt ezen, Illés és Jézabel idejében hétezer ember neve volt felírva. Nehémiás idejében 42 360 név szerepelt. Ma a lista olyan hosszú, hogy már csak könyv foglalhatja össze, s e könyvben mindazoknak a neve benne van, akik hisznek a feltámadott Krisztusban, és élő kövekként beépültek Isten szent templomába, az anyaszentegyházba.

De nem nagyképcség azt állítani, hogy én rajta vagyok a listán? Nem, mert a túlélők listájára nem a mi érdemünk alapján kerülünk fel, hanem kegyelemből. Különben egyikünk sem lehetne azon rajta. Ez a húsvéti ünnep üzenete számunkra.

De mi lesz azzal, aki még nem akar erre a listára kerülni, aki a megkegyelmezést nem fogadja el, aki a halálban akar maradni? Azért a személyért imádkozni kell, mert amióta Krisztus feltámadt, nincs reménytelen eset. Ő minden emberért meghalt, és minden emberért feltámadt, egyetlen emberről sem mond le. Azok is, akik még most a fekete listán vannak, átkerülhetnek a másokra, a fehérre. Bárcsak lennének sokan ilyenek ezen az áldott ünnepen is!

Vedd számba életed, lásd meg, melyik listán vagy, és amíg nem késő, iratkozz fel az élők, a feltámadás listájára.

„Ezek azok a Júda tartományából valók, akik visszaverték a száműzetésből, és most visszajöttek Jeruzsálembe és Júdába.”

Neh 7,6

Jézus él. Mi is élünk?

1. | Azt a hatalmas követ, amit mesteremberek emeltek a sír bejáratához, hogy ahhoz se állat, se ember ne férközhessen hozzá. Mi is kérdezhetjük egymástól, melyek azok a kövek, amelyek elzárnak bennünket a húsvéti csodától. A megoldatlan helyzeteink? A betegségek, a pénzhány, a magány? Vagy a véglegesen elrontott kapcsolatok ijesztgetnek?

Gyakran tesszük fel a kérdést: mit hoz a holnap nekünk, erdélyi magyaroknak? Lesz-e jövője népünknek, egyházunknak, családjunknak vagy egyáltalán az egész emberiségnek? Minden okunk megvan arra, hogy feltegyük a kérdést: ki hengeríti el a nagy követ?

... a követ egyáltalán nem nekünk kell elhengerítenünk. Jézus Krisztus maga cselekedett, eltávolított minden akadályt, ami az asszonyok előtt tornyosult.

Az ige arról szól, hogy a követ egyáltalán nem nekünk kell elhengerítenünk. Jézus Krisztus maga cselekedett, eltávolított minden akadályt, ami az asszonyok előtt tornyosult. Hiszük-e mi is, testvéreim, hogy az a Krisztus, aki az első húsvétkor elhengerítette a követ, az minden akadályt el tud gurítani az utunkból. Milyen feltétele van azonban annak, hogy ebben részesüljünk, hogy ezt elhiggyük? Semmi más, csak hinnünk kell, hogy neki erre hatalma van.

Fontos üzenet, hogy a húsvéti asszonyok semmit nem tettek vagy tehetek azért, hogy a Feltámadottal találkozzanak. Még az a tény is, hogy elindultak kora reggel a sírhoz, Jézus indíttatására történt: ő küldte az angyalt, hogy közölje velük a feltámadás híreit, minden az ő érdeme volt. A benne hívők életének is félreérthetetlen jelei vannak. Ha Jézus él és mi benne hiszünk, akkor a mi életünknek is vannak jelei. Kérdezem: van-e lelki feltámadás? Mert ha valami élő, akkor az szaporodik, ha valaki él, akkor az mozog. Él-e a mi anyaszentegyházunk, látszanak-e az életnek a jelei rajta? Jézus él. Mi is élünk? Ez a kérdés 2018 húsvétján.

Bibliaolvasó kalauz

ÁPRILIS

1. V	2Móz 34	Mt 28,1–10
2. H	2Móz 35	Mt 28,11–20
3. K	2Móz 36	2Kor 1,1–11
4. Sze	2Móz 37	2Kor 1,12–22
5. Cs	2Móz 38	2Kor 1,23–2,4
6. P	2Móz 39	2Kor 2,5–17
7. Szo	2Móz 40	2Kor 3
8. V	1Kir 1,1–37	2Kor 4,1–6
9. H	1Kir 1,38–53	2Kor 4,7–18
10. K	1Kir 2,1–25	2Kor 5,1–10
11. Sze	1Kir 2,26–46	2Kor 5,11–21
12. Cs	1Kir 3	2Kor 6,1–10
13. P	1Kir 4	2Kor 6,11–18
14. Szo	1Kir 5	2Kor 7,1–7
15. V	1Kir 6	2Kor 7,8–16
16. H	1Kir 7,1–22	2Kor 8,1–15
17. K	1Kir 7,23–51	2Kor 8,16–24
18. Sze	1Kir 8,1–21	2Kor 9
19. Cs	1Kir 8,22–53	2Kor 10,1–11
20. P	1Kir 8,54–66	2Kor 10,12–18
21. Szo	1Kir 9	2Kor 11,1–15
22. V	1Kir 10	2Kor 11,16–33
23. H	1Kir 11,1–25	2Kor 12,1–10
24. K	1Kir 11,26–43	2Kor 12,11–21
25. Sze	1Kir 12,1–19	2Kor 13
26. Cs	1Kir 12,20–33	Fil 1,1–17
27. P	1Kir 13	Fil 1,18–30
28. Szo	1Kir 14	Fil 2,1–11
29. V	1Kir 15,1–15	Fil 2,12–30
30. H	1Kir 15,16–34	Fil 3,1–14

Templomrombolás Nyugaton

Ceaușescunak, a kommunista diktátornak annak idején irtózatossá vált ötlete támadt, amelyet szerencsére nem vagy csak részben tudott megvalósítani. A falurombolás tervét. Emlékszem, hányan tiltakoztak ellene széles e világon. Amikor pedig a víz előtölte Bözödújfalut... jobb, ha nem is gondolunk bele.

Azóta sokat fordult a történelem kereké, és azt gondolnánk, hogy ma azért sokkal nyugalmasabb állapotok uralkodnak. Ilyen dolgok pedig végképp nem történhetnek meg. Főleg Nyugaton nem. A nagy demokráciákban. Pedig egyáltalán nincs így. Nemrég ugyanis olvastam, hogy Németországban „településeket és templomokat rombolnak le a német atomerőművek bezárása miatt hozott politikai döntés és a megújuló energiaforrások támogatásának következményeként”. Elképesztő.

Templomrombolás. Ha beírjuk a világhálón a keresőbe a kifejezést, akkor még véletlenül sem az Iszlám Állam által a szíriai és iraki területeken véghezvitt keresztényellenes pogrom következményeiről találunk híradást. De arról sem, hogy az afrikai Boko Haram terroriszervezet keresztény falvakat és templomokat gyűjt fel a fekete kontinensen. Hanem arról olvasunk, hogy templomrombolás zajlik Németországban. Templomrombolás zajlik Franciaországban. És úgy egyáltalán: templomrombolás zajlik Európában. Mármint a nyugati felében.

Merthogy itt felénk, Kelet-Európában azért egyelőre más a helyzet. Főleg nálunk, Erdélyben. Mi itt építünk. Akár maroknyi gyülekezetek is, ahol a lélekszám sokszor még a százat sem éri el. De az emberek tudják, hogy meg akarnak maradni. Érzik, hogy szükségük van Isten házára. A közösségre. Az imádságra.

Máshol azonban mások a „szokások”. Eszembe jut egyik, most már néhány éve Belgiumban szolgálatot teljesítő egykori kollégám. Kicsiny, református gyülekezetben szolgált, és beszélgetésünk alkalmával elmondta: a környékén fekvő 17 katolikus templom közül csupán kettőben tartottak istentiszteletet – néhanapján. Felmerül akkor a kérdés: miért is akarjuk megvédeni a keresztény Európát a migránsáradattól? És miért keresztény Európa? Sajnos már nem a vallás

miatt, hanem keresztyén kultúrája és hagyományai miatt – ahogy Orbán Viktor miniszterelnök fogalmazott nemrég évértékelő beszédében.

No, de térjünk vissza Németországba. Több mint kétszáz évvel ezelőtt az emberek a saját erejükkel építették fel a Szent Lambert-templomot. Januárban azonban a szinte katedrális nagyságú ingatlant bulldózerekkel a földre döngölték. „A RWE Power társaságot a tüntető aktivisták sem tudták meggátolni abban, hogy lerombolják a német Immerath település templomát. A község egyébként a Rajna-vidék-Pfalz tartomány egyik látogatott turisztikai központja” – olvasható a hírben.

Aki tönkreteszi a kultúrát, az tönkreteszi az embereket is...

És itt álljunk meg egy szóra. Amikor megláttam az írást, egyből megakadt a szemem egy különös kifejezésen. Aktivisták. Igen, a mai liberális világban, ahol a zöldek a baloldallal együtt folyamatosan támadják a keresztény értékeket, éppen a Greenpeace-aktivisták voltak azok, akik a templom homlokzatához bilincselve tiltakoztak. Nem a hívek. Nyilván az aktivisták sem azért, mert istentiszteletre szerettek volna betérni a 19. századi neoromán stílusban épült templomba, hanem a kultúra megcsúfolása miatt. „Aki tönkreteszi a kultúrát, az tönkreteszi az embereket is” – állt a kultúra megőrzésére és a szénbányászat elleni tiltakozásra kialakított transzparenson. Ez sem segített, mert a templomot körülálló demonstrálókat hamarosan a rendőrség szállította el a helyszínről.

De hát hol voltak a helyiek, a hívek? Nehezen lehet megérteni. Vagy inkább nagyon is. Az egyik német lap szerint ugyanis a helyi plébános, Werner Rombach azt nyilatkozta: a templom lerombolása sokkal jobban érdekelte a külföldieket, mint a helyi híveket. A történetek ellenére a plébános annak örült, hogy a tüntetők

„A templomok ledöntése, vagy azok profán használatra számomra nem jelenti a kereszténység tragédiáját. A templom ott születik, ahol legalább ketten-hárman összejönnek Krisztus nevében. Ezért számomra az elsődleges kérdés az, hogy vannak-e, és mennyien, akik manapság a templomokban gyülekeznek? Meggyőződésem, hogy az emberek a fontosak, és nem az épületek. A falakra gyakran nagy pénzeket különítünk el. Vajon így van-e ez az evangelizáció elősegítését hivatott kezdeményezésekkel? Mennyi pénzzel támogatjuk a lelki gyakorlatos házak programjait vagy a nyomtatott és elektronikus egyházi médiát? Ha nem fektetünk az emberekbe, akkor fölösleges minden templom. Ha pedig annyira ragaszkodunk a templomépületekhez, akkor hamarosan majd azon kell elgondolkodnunk, hogy csak templomépítésre és templomfelújításra szakosított (az evangélium hirdetésében megcsömörlött) papokat alkalmazzunk az egyházban. Mert minden jel arra mutat, hogy könnyebb a téglákkal foglalkozni, vagy megfelelő stólapénz fejében halottakat temetni, mint élőkkel foglalkozni – kitartóan, napról napra, az Úr napszámosaiként.

Nagybőjt ideje kitűnő alkalom lehet az elkötelezett keresztény számára, hogy maga is templomépítővé váljon. Mert van egyfajta templom, amelynek az állapotára mindig oda kell figyelni. Ezt a templomot nem hagyhatjuk el, ennek a templomnak a fenntartásához nem kell kőművesek után szaladgálni. A fenntartása mégis sokba kerül. A testünk templomáról van szó.

Ha önmagunkban sikerül kiépíteni a lelki templomot, akkor lesz csak igazi létértelme az anyagi templomnak. Ha nincs lelki templom, akkor fölösleges minden más templom.”

Harmath Károly:

A templomok ledöntése nem tragédia
(részlet egy vajdasági misszióban szolgáló ferences rendi szerzetes írásából)

A németországi Immerath település templomában utoljára 2013. október 13-án tartottak szentmisét

sek során az egyház „még utoljára véghez vitte a feladatát”. Hogy ezalatt mit értett, nem igazán értem. Az viszont tény, hogy a Szent Lambert-templomban utoljára 2013. október 13-án tartottak szentmisét... Azt különben még hozzá kell tenni, hogy a templom volt az utolsó épület Immerathban, előtte az összes házat lerombolták már, hogy meginduljon a barnaszén kitermelésének. Az embereket a néhány kilométer távolságban levő Új-Immerathba költöztették. A német társadalom állapotára jellemző, hogy csak néhány helyi lap számolt be rövid hír formájában a – számunkra feltétlenül vérlázító számító – eseményről. Az egyik pedig még kárörvendően meg is jegyezte, hogy fölösleges volt a tiltakozás.

Nincs ez másként sajnos több más nyugat-európai országban sem. Legalábbis ami a templomrombolásokat illeti. Franciaországban például szinte már megszokottnak mondható a helyzet: lerombolt kápolnák, templomok, katedrálisok helyére parkolók, bevásárlóközpontok, szabadidőparkok épülnek.

Annak a népnek, amelyiknek nincs múltja, jövője sem lesz! – tartja a közmondás. Mit mondhatunk akkor a kereszténységünkéről?

Krisztussal minden lehetséges

1. | Az asszony azt hitte, hogy kirabolták a Mester sírját, és rohant a tanítványoknak jelenteni az esetet.

Az első húsvét óta a keresztyénség napról napra tapasztalja, hogy a megváltott világban nem a saját erejére van utalva, hanem a Krisztus ereje tartja meg. Az egyház mindig gyenge volt. Amikor azonban saját gyengesége tudatában az Úrra bízta magát, akkor csodák történtek vele és általa. Az Úr erős és megtartja az övéit. Az Úr erősebbnek bizonyult világbirodalmaknál, eszmeáramlatoknál, és megtartotta egyházát. De valahányszor az egyház erős akart lenni önmagában, akkor mindig kiderült, hogy mennyire gyenge. Isten rászorít bennünket a kegyelemből élés új törvényére. A megváltott világ alaptörvényére.

Ne félj a holnaptól, ne féltsd egyházadat a változó világtól. De ne féltsd saját életedet sem. A húsvéti nyitott sír arról tesz bizonyosságot, hogy Krisztus feltámadt. Velünk az élő Úr. Ő életünk leghűségesebb gondviselője. Sőt a feltámadás boldogságával ajándékozza meg az ő dicsősége visszajövetelekor a világ újjáteremtésekor.

Jézus sírjának első férfi tanúi arról győződtek meg, hogy nem lopás történt, egyikük pedig hitre jutott. Ez a második üzenet számunkra.

Mária Magdaléna híradása nyomán Péter és János sietve ment a sírhoz. Gondosan megvizsgálták a sírt, és úgy találták, nem lopásról van szó. A részletes tudósításnak van egy igen értékes személyes önvallomása János evangélistáról, ő ugyanis ekkor jutott hitre. Péterről

nem írja ugyanezt. Magyarazatként hozzáfűzi, nem tudták az írásból, hogy Jézusnak fel kell támadnia.

Mennyi őszinteség van ebben az egész tudósításban. Hányszor megmondta Jézus az övéinek, hogy szenvednie kell, meg kell halnia, de feltámad. A tanítványok nem hitték,

és nem is figyeltek rá. Ők saját koruk zsidó messiásváradalmának hamis bűvöletében éltek. Az pedig semmit sem tudott arról, hogy a Megváltónak szenvednie kell és meghalnia majd feltámadnia. A nagypénteki események, a kereszthalál azért találta olyan készületlenül a tanítványokat. János a nyitott sír és az ott maradt halotti leplek láttán döbönt rá arra, hogy Jézus feltámadott. Akkor csengett vissza benne az Úr kijelentése saját szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról.

A keresztyénség legnagyobb botránkozást kiváltó tanítása a feltámadás. Ez az, amin megbotránkoztak a zsidók, ami miatt Pált Festus helytartó bolondnak nevezte. Athén piacán figyelemmel hallgatták Pált a filozófiai újdonságokra vágyó görögök mindaddig, míg a Krisztus feltámadását nem említette. Akkor kinevették és otthagyták. De nem véletlenül olvassuk az 1Kor 15,13–14-ben: „mert ha nincsen halottak feltámadása, akkor Krisztus sem támadott fel. Ha pedig Krisztus fel nem támadott, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is”.

Legyünk hálásak Urunknak, hogy annyira tisztel, és partnernek tekint bennünket, miszerint nem erőlteti ránk a feltámadás hitét, hanem tényeket írat le a Bibliában, és ránk bízva a döntést. Isten tudja: az ember a tényeket tudja leginkább elfogadni, ha józanul gondolkodik. Ezért jön hozzánk a kijelentésben tényigazságokon keresztül. Isten Szentlelke irányítsa tekintetünket az első húsvét üres sírjára, és teljék meg a szívünk hittel. Nézzünk a feltámadott Krisztusra hittel, és nem lesz hiábavaló az életünk és halálunk sem, mert a feltámadás bizonyosságával tehetjük le életünket az Úr kezébe.

| DR. CSOHÁNY JÁNOS |

Vérrel aláírt meghívó

Adám óta az ember a maga megromlott természetéből kifolyólag menekül Istentől. Szent Ágoston egyházatya írja: „Hová fut, ó, Isten, aki előled fut, ha nem tőled, a kegyelmestől, hozzád, az ítéltől?” Ma talán hangsúlyosabb, látványosabb és szégyentelenebb ez a menekülés. Mert csekvéssel társul az Istentől való menekülés, büszke rá az ember. Büszke arra, hogy meg tud lenni Isten nélkül.

Van, aki istentagadóként menekül. Van, aki közömbösségébe, nemtörődömségébe menekül: mindegy, hogy imádkozik, vagy nem, mindegy, hogy jár-e templomba, vagy nem, s az is, hogy olvassa-e a Bibliát, vagy sem. Más modern bálványoknak szolgál, és úgy menekül tőle. A bálványozás nem más, mint amikor az ember valami vagy valaki mást tesz Isten helyére az életében. Mennyire könnyen kerül oda a szórakozás, és hányszor áldoz a mai ember többet az idejéből, erejéből a kedvenc hobbi-jának, mint Istennek. Milyen sokféle út van, ahol menekül, fut az ember Istentől, s talán csak akkor jut eszébe, amikor baj éri. Olyankor pedig valószínű lehet őt a bajért, a szerencsétlenségért.

Mennyire át kellene gondolni újra a nagycsütörtöki és nagypénteki eseményeket. Elcsendesedni és meghallani újra a szeretetteljes, drága hívó szót: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan...”

”

Az Istentől menekülő ember számára létezik egy csodálatos örömhír: Isten nem menekül tőle minden bűne, közömbössége és bálványozása ellenére. Sőt keresi őt, hívja. Gyakran olvasunk a Szentírásban arról, hogy

Isten hív a maga közelébe, a vele való személyes kapcsolatra, mert igazi boldogsággal akar megajándékozni.

A legtokéletesebben Fia által hívott, s ezt a nagypénteki és húsvéti események teszik a legérthetőbbé. Mennyire felfoghatatlan számunkra a mennyei hívás, és mennyire megmagyarázhatatlan az isteni szeretet. Érthetetlen, mert mindig megmagyarázhatatlan az a szeretet, amely nem válaszol rosszal a rosszra, gonosszággal a gonosszra, s hívja azt is, akit bűne miatt elűzni kellene.

Mennyire át kellene gondolni újra a nagycsütörtöki és nagypénteki eseményeket. Elcsendesedni és meghallani újra a szeretetteljes, drága hívó szót: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan...” A mennyei meghívó mindnyájunknak szól, és drága, mert vérrel van aláírva, a Jézus vérevel. Azzal, amely nagycsütörtök éjszakáján nagy cseppekben hullott a földre a Gecsemáné-kertben. Azzal, amely nagypénteken a Golgotán kifolyt a mi bűneink bocsánatára. Azzal, amely meg tud tisztítani minden bűntől!

„Jöjjetek énhozzám, és megnyugvást találtok lelketeknek” – mondja a Megváltó. A mi lelkünknek nincs igazi nyugalma és békessége, csak a vele való kapcsolatban. Sokféle baj és teher nyomja életünket, de mindezek elviselhetővé válnak, ha az ő közelébe megyünk. Sokszor nem tudjuk, hogy Isten azért engedi meg az élet bajait is, hogy mi közeledjünk hozzá! Azért, hogy a nyomorúságos időkben is tapasztaljuk meg azt a nyugalmat, amit egyedül ő tud adni.

Bűnök és kísértések is nyomják lelkünket, s ő azt szeretné, hogy ítélete előtt meneküljünk kegyelmébe, szeretetébe. Hogy bálványozásunkból és közömbösségünkkel meneküljünk hozzá, a kegyelmeshez. Hogy megtapasztaljuk a bűnbocsánat örömet és azt a boldogságot, amely ebből ered.

IX. Károly francia király megkérdezte egy alkalommal a híres író, Tarquato Tassót: ki a legboldogabb ember a világon? Teljesen boldog ember nincs, csak egyedül Isten boldog – válaszolta az író –, és Isten után az, aki közel kerül hozzá.

Mennyire vagyunk közel Istenhez? – Ez kellene hogy legyen a mérce, amellyel az emberi élet igazi értelmét és boldogságát mérjük. A vérrel aláírt mennyei meghívó ma is érvényes. Hív Istenünk és Megváltónk közelébe, hogy már itt e földi életben mint az ő megváltottai tudjunk élni. Feltámadásának ereje, az örök élet reménye és bizonyossága tegye áldottá életünket!

| SZÉP EDUÁRD |

Az éneklés olyan, mintha kétszer imádkoznál

1. | Több száz marosvásárhelyi és környéki érdeklődő gyűlt össze az eseményen, minden korosztály képviseltette magát, megtapasztalva a zene csodáját és mélységét, hiszen az éneklés olyan, mintha kétszer imádkoznál.

Az első évekhez képest a rendezvény jelentős változásokon esett át résztvevők, szervezők és programkínálat szempontjából egyaránt. Az esemény ezúttal három helyszínen zajlott: a nagyteremben tartott koncertek és áhítatok mellett a Parázsfészek személyes biztonság-tételeknek, felolvasószínháznak, slam poetry előadásnak is otthont adott, míg a legkisebbek a Szikrazugban szórakoztak, énekeltek és játszottak önfeledten, az épület előcsarnokában pedig kézműves vásár és könyves stand várta az érdeklődőket.

Első nap a Worship Team, a Gordonka, a szászcsávási ifjúsági zenekar, valamint a FIKE Band által előcsalt dallamok ébresztették a lángokat, emellett a Parázsfészekben Gece Ramóna felolvasását hallgathatták meg a résztvevők, majd Bodó Előd Barna, Mezőpanit fiatal polgármestere, a Szela együttes tagja osztotta meg gondolatait az egybegyűltekkel.

Bevallotta, sokszor csodabogárként tekintenek rá, amikor keresztyén zenész polgármesterként emlegetik, de hisz benne, hogy sehol nincs olyan hely vagy terület, ahol ne lenne helye Istennek. Így a politikában is megvan a helye. „A világ nem változik meg attól, hogy te keresztyénként élsz benne. De számodra megváltozhat, és másként telhetnek a napjaid” – mutatott rá a meghívott, aki úgy véli, kizárólag akkor tudja teljesíteni a feladatait, végezni a munkáját, ha Istennel együtt végzi.

Másnap a Fundamentum, Szela, Graal, CSIT Band, a Telekiek unokái, a Trinitatis ifjúsági kórus és a Stone Hill lépett fel, emellett Barticel Krisztián és Emese lelkész házaspár tartott párbeszédet áhítatot. Rámutattak: éghet bennünk a szeretet, a szerelem lángja, de a gyűlölet is perzselhet, valamint a pokolnak is van lángja. Emese szerint a lángunkat sokszor elrejtjük, mert félünk, hagyjuk kialudni, nem tápláljuk, vagy engedjük, hogy mások kioltják. A lángunk az egyik legerősebb fegyverünk: pusztítani tu-

A begyűlt adományokat a Vidám Szívek Klubja gyerektábor és a györgyfalvi Angyaltábor támogatására fordítják

dunk vele, de egymásért, másokért is tudjuk lobogtatni. Hogyan lehet igazán egymásért élni? – tette fel a kérdést a házaspár. Pál apostol állhat példaként előttünk, aki azért tudott olyan sokat tenni másokért, mert Krisztus szeretete szorongatta, nem tudta elviselni, hogy bárkinek is békétlensége legyen. Minket is Krisztus szeretetének kell szorongatnia, hogy egymásért tudjunk élni. Ha azt szeretnénk, hogy a lángunk egymásért égjen, elkerülhetetlen, hogy először Jézusért égjen, aki várja, hogy az ő szeretetére szeretettel feleljünk.

A Parázsfészekben Tussay Szilárd bizságtételét hallgatták meg az egybegyűltek. Az erdélyi IKE ügyvezető igazgatója beszélt a gyülekezetben végzett ifjúsági munkáról, a közösségi munka kihívásairól, a Válts irányt! IKE Fesztivál szervezéséről, a mindennapok áldásairól. Úgy vélte, fantasztikus, hogy ennyire sok fiatal érdekelnek az egyházi ifjúsági tevékenységek.

„A közösségünkben egy kirakóst alkotunk. Mindenkinek megvan a maga formája, és ezek a darabok adják együtt az összképet, a közösséget, amelyhez tartozni jó érzés” – magyarázta Szilárd, aki bevallása szerint nem munkaként, hanem szolgálatként éli meg a közösségért hozott áldozatokat. A Parázsfészek programját slam poetry előadás is gazdagította: öt fiatal marosvásárhelyi slammer verselt önmagáról, élete mozzanatairól, hétköznapi és rendkívüli pillanatakról, szerelemről és tejbegrízárról.

Béres Levente szervező szerint a fesztivál jó kezdeményezés, a lelkes fiatalok mindent beleadnak a szervezésbe. „Vásárhelyen azt mondják, egyre fogy a magyarság, a társadalomról pedig, hogy elvilágiasodik, és nincsenek keresztyének. De vannak! És nemcsak az idősebb generáció, hanem egyre több fiatal is bekapcsolódik a kezdeményezésekbe” – mutatott rá. Fülöp Beáta szerint szintén a jó csapat, az érdekes, izgalmas munka hozza vissza minden évben a szervezőcsapatba. Már szeptember körül elkezdődik a tervezés, a végén pedig nagy a rohanás, de az eredmény, a siker látványa elfeledteti a fáradtságot.

Sütő Alpár a kezdetektől szervezője, a második kiadástól pedig főszerzője a fesztiválnak. Elmondása szerint a jövő évi, tizedik Égjen a láng mindenképp valamilyen változást fog hozni. Úgy vélte, lassan ideje átadni a stafétát a fiatalabb generációnak, hiszen a szervezőcsapat összetétele keveset változott az évek során. A szervezés az egész csapatnak szolgálat, mindenki önkéntesen, örömmel végzi a nehézségek ellenére is, hiszen közösséget jelent számukra Istennel és egymással.

A rendezvényen összegyűlt adományokat a szervezők a Vidám Szívek Klubja evangelizációs gyerektábor és a györgyfalvi Angyaltábor támogatására fordítják. „Örülök annak, hogy idén gyűlt be az eddigi évek alatt a legtöbb adomány, egészen pontosan 4468,10 lej. Nagy öröm az egész szervezőcsapatnak, hogy két ilyen jó és szükséges tervet tudunk mi is támogatni” – nyilatkozta Sütő Alpár.

Nemcsak a fiatalok érezték jól magukat, hanem a gyerekeknek is lehetőségük nyílt táncolni

Szenvedéstörténet után sültbárány

A világ minden táján, ahol a keresztyénség maradandó nyomot hagyott, tavasszal Jézus megváltó önfeláldozására emlékezve húsvétot ünnepelnek. A finnek gyászruhát öltenek, a brazilok fesztiváloznak, a mexikóiak passióznak: kitekintettünk a nagyvilágba húsvéti szokások, finomságok után kutatva.

A húsvét legnépszerűbb szokása, a locsolkodás elsősorban magyar hagyomány, bár találunk rá utalást a szláv néprajzkutatók feljegyzéseiben is, Csehországban pedig már a tizennegyedik század elején megemlítik. Románián kívül kisebb közösségek élnek vele Szlovákiában, Ukrajnában és Lengyelországban is, egyre hanyatló gyakorlata azonban leginkább Székelyföldön és a Mezőségen van. Ha öntözéssel nem is, egyéb különleges szokással azonban a külföldiek is büszkélkedhetnek.

Mexikóban a bankok is bezárnak

Svédországban is virágvasárnapkal kezdődik a nagyhét: Jézus Jeruzsálembé való bevonulására emlékezve fűzfaágakat visznek magukkal a templomba igyekvők. Az északi térségben azonban nem csak a fiúk járnak jól: régi germán hagyományok szerint úgy tartják, hogy a boszorkányoknak különleges erejük van ebben az időszakban. A lányok a fiúkkal együtt banyának öltözve meglátogatják a szomszédokat, húsvéti képeslapokat adnak nekik, amelyért cserébe édességet, illetve pénzt kapnak. Görögországban nemcsak a karácsonyi láng szimbóluma él, hanem a húsvéti is: az ünneplők égő gyertyával a kezükben távoznak a templomból, mivel úgy tartják, a fény szerencsét hoz, ha nem alszik ki hazáig.

Finnországban visszafogottan ünnepelnek: a csendes hétnek nevezett nagyhéten hozzánk hasonlóan nem tartanak mulatságokat, nyilvános felvonulásokat, a vallásosabbak többnyire gyászruhában járnak a héten, illetve nem mennek látogatóba, csak abban az esetben, ha haszthatatlan dolguk akad. A böjtöt is szigorúan megtartják, csupán naplemente után étkeznek.

Mexikóban két hétig ünneplik a húsvétot: a Szent Héten Jézus életének utolsó napjaira emlékeznek, a második, Pascuának nevezett időszakban pedig a feltámadásra. Ilyenkor sokan

Ortodox ünneplők gyertyával. Görögországban nemcsak a karácsonyi láng szimbóluma él, hanem a húsvéti is

utazgatnak megnézni a városszerte hivatásos színészekkel szervezett passiójátékokat. Az országban két hétig szünetel a tanítás, és majdnem végig zárva tartanak a bankok is.

Brazíliában színes felvonulásokkal és eszem-iszommal ünneplik a nagyböjt végét. Bár Etiópiában számos támadás éri a keresztyéneket, a nagyhetet általános ünnepként tartják számon: ilyenkor nagycsaládos összejöveteleket tartanak, a házasulandó párok pedig húsvétvasárnap a templomban megszentelt pálmaág alatt tartják meg az eljegyzést. A Fülöp-szigetek azonban nem békés, meghitt ünnepi hagyományairól híresült el: az egyetlen katolikus többségű ázsiai országban ugyanis a mai napig élő hagyomány az önkéntes keresztrefeszítés. Nagypénteken több tucat résztvevő színjátékszerű ricsaj közepette, félmázsás kereszttel a vállán megteszi Krisztus keresztútját, majd a Golgota szerepét betöltő hegyre kiérve szó szerint keresztre feszíteti magát, hogy elmondása szerint így erősítse

meg Jézusba vetett hitét és osztozzon a Megváltó szenvedésében. A szokást egyébként a katolikus egyház elítéli.

Húsvétkor talán Jeruzsálem a legsibongóbb: hívők tömegei érkeznek a Szentföldre, hogy együtt zarándoklatszerűen végigjárják Krisztus keresztútját, illetve együtt imádkozzanak a Szent Sír templomában. Izraelben sokan ilyenkor keresztelkednek meg Jézushoz hasonlóan a Jordán folyó vizében megmártózva.

Az asztalon a tojásé és a bárányé a főszerep

A karácsonyi és farsangi sokszínűséggel szemben a húsvéti menü többnyire minden keresztyén szellemiségű közösségben azonos. Az ünnepi összeállítás alapja a tojás, a bárányhús, a sonka és az édeskés péksütemények. Olaszországban a galambformára mintázott kalácsot, a Colomba Pasqualét teszik a húsvéti asztalra: narancsromával, citromhéjjal és vaníliával ízesített, mazsolás, kétszer kelesztett tésztából készítik, és mandulás-mogyorós-nádcukros-habos mázzal vonják körbe. Spanyolországban a tésztát ilyenkor sok helyen hússal, kolbászsal, tojással töltve sütik ki, Angliában pedig olyan gyümölcstortát szolgálnak fel, amelynek a tetejére tizenkét marcipángolyócskát helyeznek el a tanítványok jelképeként. Amerikában legszívesebben mézes sült sonkát fogyasztanak húsvétkor sok zöldséggel és tojással. Lengyelországban a hozzánk hasonló sonka-kalács-tojás sorozat mellett a zureknek nevezett savanyú krumplileves is része az ünnepi menüsornak. A franciáknál levendulával, mézzel, provence-i fűszerekkel megbolondított báránycombból lakmároznak, de Németországban is leggyakrabban bárány kerül az asztalra. Oroszországban friss sajtot sütnek ki, amibe keresztalakot vagy Jézus feltámadását rövidítő cirill betűket vágnak.

Izraelben – Jézushoz hasonlóan – ilyenkor sokan keresztelkednek meg a Jordán folyó vizében megmártózva

Egy évszázad az Úr szolgálatában – Billy Graham hazatért

A világszerte ismert amerikai baptista prédikátor, William Franklin Graham február 21-én családjá körében hazatért Urához. Egyesek szerint ő volt a 20. század nagy Krisztus-bizonyságtéveje. Mások szerint elment, hogy még inkább velünk legyen.

Billy Graham, ahogyan világszerte ismerték, ott halt meg, ahol meglátta a napvilágot az első világháború végén. Észak-Karolina Államban, Charlotte-ban, 1918. november 7-én született. 16 éves volt, amikor keresztyén hitre tért. Azután teológiát tanult, és az egyik chicagói baptista gyülekezet prédikátora lett. Egyre többet szolgált igehirdetésekkel, igemagyarázatokkal, örömhírral a rádióadásokban is. 1950-ben megalakította a Billy Graham Evangelizációs Társaságot, amit ma fia, Franklin Graham vezet.

Talán senki sem hatott olyan mélyen az amerikai protestantizmusra, mint ő. El is neveztek a nemzet előimádkozójának, Amerika pásztorának. A világi médiában pedig csak így illették őt: Isten gépfegyvere. 1965 óta kivételes tiszte lett és maradt, hogy az elnöki beiktatás-

kon ő mondta a „hivatali” imát. Milliók tekintették őt lelki tanácsadójuknak.

Hivatalos statisztikák szerint élete folyamán mintegy 200 millió embert ért el evangelizációjával, amelyet 2005-ben New Yorkban fejezett be. Azóta egyre inkább visszahúzódottan élt szülőföldjén. Unokája, Will, a *Christian Post*-ban így fogalmazott: „nagyapa egyszer ezt mondta nekem: eljön a nap, amikor azt fogod hallani, hogy Billy Graham meghalt. Ne hidd el. Azon a napon sok-

kal inkább fogok élni, mint korábban bármikor. Csak a laccímem fog megváltozni”.

Élete során több mint száz országban járt evangelizálni. Igehirdetésesei ütősek, szemléletesek voltak, az a mód, ahogyan prédikált, átvitte hallgatóira szinte rajongó odaadását, szeretetét Jézus, a világ Megváltója iránt. Kivételesen mély és gazdag bibliaismerete mindig mehökkentő, újszerű látásokkal ajándékozta meg hallgatóit. A mindennapi életből vett példákkal azonnal hidat épített, kapcsolatot teremtett hallgatóival.

Istené legyen a dicsőség azért a hatalmas magvetésért, amit jó hat évtizedes evangelizációs szolgálata során elvégezhetett. Világszerte ma is százmilliók adnak hálát azért, hogy mindig arra mutatott rá, aki nemcsak velünk járt, hanem velünk is marad. Jézus Krisztusra. Aki őt követi, az ha meghal is, él.

Nem, mi sem hisszük, hogy Billy Graham meghalt. Csak a laccíme változott meg.

| DR. BÉKEFY LAJOS |

Templom az íróasztal alatt

Kiállítás és könyvbemutató a múzeumban

Magyar Hunor romtemplomokat ábrázoló légifotóiból nyílt kiállítás az Erdélyi Református Múzeumban. A kiállítás alkalmával bemutaták az *Itt voltunk – falból kiáltó* kövek című albumot. A kiadvány azokat a templomképeket tartalmazza, amelyek tükröt tartanak erdélyi reformátusságunk elé: az enyészetet, a fogyást, templomaink fokozatos romlását, eltűnését mutatják be. Kató Béla püspök a kiadvány előszavában így fogalmaz: a romos templomok sorozata felkiáltójel. A felgyorsuló kivándorlás, a gyermekáldás elutasítása, a szeretet és az összefogás hiánya legalább ennyi templom elnéptelenedésének az útját készíti elő Erdélyben. „Van-e erőnk megállítani a romlást, szembehelyezkedni világtrendekkel és az árral szemben úszni?” – teszi fel a kérdést a püspök. Legtöbbször sajnos nincs, mert nincs bennünk elég szeretet, amely a felépített kőfalakat kibéleli lélekfalakkal. „Ahol a szeretet lengi be a családok, gyülekezetek és az erdélyi reformátusság szívét, ott Jézus beül a templompadokba és felerősíti az éneket”.

A megnyitón Kató Béla elmondta: a tavalyra elkészült anyag megjelenését szándékosan próbálta késleltetni kissé, hogy a reformáció jubileumi évében lehetőleg ne kapjanak nagy publicitást a lehangoló felvételek. „Mégis szükség van az ilyen kiadványra. Jó, ha felébresztenek minket a romok, mert ami tegnap még állt, ma már rommá válhat, ha kellőképpen nem figyelünk oda. A legfontosabb azonban az, hogy templomot bármikor lehet építeni, de csak abban az esetben, ha van, aki azt megtegye” – mondta a püspök, aki szerint Isten tenyerében élünk, és éreznünk kell, hogy akinek hite van, az megmarad.

Magyar Hunor az elmúlt 15 esztendőben mintegy 1100 protestáns templomot mutatott be 25 albumban. Elmondása szerint elkészítésükkor bepillantást nyerhetett a helységben élők gondjaiba, örömeibe. Az új kiadvánnyal kapcsolatban a kiállítás megnyitóján elmondta: pár tucat helyen már nem volt mit fényképeznie. „Elmesélték, hogy itt volt, ott volt a

Fotó: Kiss Gábor

A kiállított templomképek tükröt tartanak erdélyi reformátusságunk elé

magyar templom. Mára nyoma sincs. Vagy földig rombolva és elhordva, vagy már más lakja azokat” – mesélte a fényképész.

„Láttam templomot, amely befért egy íróasztal alá. Láttam épületet, amely tavasztól őszig tetejét veszítette, kiürítették egy tél alatt, elhordva mindent belőle, ami éghető. Láttam templomokat derékig vízben állni, majd beleszakadni abba. Láttam templomot, amelyben vaddisznókat tartott a helybeli erdész; amelyben juhokat tart a szomszéd, és még neheztelte is, miért fényképezem a gótikus juhaklot. Láttam hatalmas épületeket négy-öt fős gyülekezettel, akik így vallottak: az ősök felépítették, mi még a pókhálót sem tudjuk leverni a falakról, úgy vagyunk. Megközelítőleg egy tucat olyan faluban jártam, ahol az utolsó magyar őrizte még egyedülként a magyar templomot havonta kiséperve, időnként meghúzva a harangot” – mondta Magyar Hunor, aki figyelmeztetett: amennyiben ezek az emberek meghalnak, az épületek is hasonló sorsra jutnak.

| SOMOGYI BOTOND |

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

http://www.reformatus.ro/uzenet.html • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

